

Voorwoord

Inleiding

Voor u ligt de najaarsnota 2025: het tweede formele bijstellingsmoment binnen het begrotingsjaar 2025.

In de programmabegroting 2025 heeft de gemeente Oldenzaal haar koers en ambities voor het komende jaar vastgesteld. Daarin is beschreven wat we willen bereiken, welke middelen daarvoor beschikbaar zijn en hoe we die inzetten. Met de najaarsnota kijken we hoe het gaat met de uitvoering van deze plannen en geven we inzicht in de financiële en inhoudelijke stand van zaken.

Groei en ontwikkeling

In de programmabegroting hebben we nadrukkelijk ingezet op het blijven investeren in groei en voorzieningen in de stad, ook in financieel onzekere tijden. Groei en ontwikkeling zijn noodzakelijk om Oldenzaal leefbaar en aantrekkelijk te houden, voor de inwoners van nu én de generaties die volgen. Tegelijkertijd vraagt de huidige context om realistische en zorgvuldige keuzes. Onze financiële en organisatorische capaciteit is beperkt, waardoor niet alles tegelijk kan worden opgepakt. We geven daarom prioriteit aan het nakomen van eerder gemaakte afspraken, het afronden van lopende projecten en het goed uitvoeren van onze gemeentelijke taken. Met deze uitgangspunten blijven we werken aan een toekomstbestendige stad: een Oldenzaal dat blijft investeren in kwaliteit van leven, voorzieningen en samenhang, nu en in de toekomst.

Krapte op de arbeidsmarkt en inzet op organisatieontwikkeling

In de uitvoering van onze ambities en plannen worden we steeds vaker geconfronteerd met een structureel tekort aan gekwalificeerd personeel. Dit tekort kent meerdere oorzaken, waaronder ziekteverzuim, vergrijzing, concurrentie op de arbeidsmarkt en een mismatch tussen de gevraagde en beschikbare kennis en vaardigheden. Hoewel dit soms leidt tot vertraging in het realiseren van voorgenomen acties en doelen, blijven wij ons onverminderd inzetten om deze krapte het hoofd te bieden. We nemen gerichte maatregelen om de juiste mensen aan te trekken en te behouden. Dit doen we onder andere door de gemeente Oldenzaal beter te profileren op de arbeidsmarkt, door proactief en onderscheidend te werven, en door te investeren in aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden. Opleidings- en ontwikkelmogelijkheden maken daar onderdeel van uit. Daarnaast zetten we in op bijscholing en het bevorderen van een gezonde werk-privébalans.

Investeren in jeugd en gezin

In het kader van de landelijke *Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028* heeft het Rijk besloten gemeenten te compenseren voor de incidentele tekorten in de jeugdzorg over 2023 en 2024. Voor Oldenzaal betekent dit een bijdrage van €1,4 miljoen. Deze middelen zijn bedoeld om het jeugdstelsel structureel te versterken, met nadruk op preventie, de pedagogische basis en een effectieve, betaalbare inzet van jeugdhulp. We bereiden in de eerste helft van 2026 een bestedingsplan voor, waarmee zorgvuldig wordt bepaald hoe deze middelen het beste kunnen worden ingezet ter verdere uitvoering van de landelijke hervormingsagenda en ter versterking van de lokale ambities voor jeugd en gezin.

Voortgang op de programmabegroting en resultaten 2025

In de eerste maanden van dit jaar is met grote inzet gewerkt aan diverse opgaven. Het merendeel van de activiteiten uit de programmabegroting staat inmiddels op groen of oranje. Wij verwachten dat deze in de rest van 2025 grotendeels worden afgerond. Met trots presenteren wij in deze najaarsnota de resultaten die in de afgelopen periode zijn bereikt. Samen met inwoners, partners en organisaties bouwen we stap voor stap aan een toekomstbestendig Oldenzaal. Daarbij zien we duidelijke vooruitgang op onze drie speerpunten: meer passende woningen en voorzieningen, meer groen in de stad en meer samenwerken aan meedoen voor iedereen.

Meer passende woningen en voldoende voorzieningen

We zetten stevig in op woningbouw en voorzieningen. Daarmee zorgen we dat Oldenzaal aantrekkelijk blijft voor jong en oud. De afgelopen maanden zijn verschillende projecten in gang gezet, bestemmingsplannen afgerond en voorbereidingen getroffen voor nieuwe woonwijken. Ook investeren we in vitale voorzieningen en werken we aan een leefomgeving die duurzaam, veilig en toegankelijk is.

- We zijn gestart met het bouwrijp maken van Stakenbeek.
- We hebben in Gravenbeek fase 1 27 kavels en 34 woningen verkocht of in optie gegeven.
- We werken aan transformaties, zoals het voormalig arbeidsbureau naar 7 appartementen in het Queenpand, en projecten aan de Deurningerstraat.
- We hebben het omgevingsplan Mariakerk vastgesteld.
- We geven samen met partners uitvoering aan de visie *Wonen, Welzijn en Zorg*.

Meer groen in de stad

Een groene stad is een gezonde stad. Met de eerste stappen voor het Singelpark en uiteenlopende initiatieven van inwoners zelf vergroenen we Oldenzaal zichtbaar. Zo ontstaat er ruimte om te wandelen, sporten en ontmoeten in een natuurlijke omgeving.

- We zijn gestart met de sloop van het voormalig Topsportpand. Dit is een belangrijke stap richting de aanleg van het Singelpark Westwal.
- We hebben in de wijk Glinde-Hooiland de waterberging 'Het Waterrijk' aangelegd. Deze plek verandert de komende tijd in een prachtig groen park.
- We hebben de Deurningerstraat ingericht tot een groene winkelstraat.
- We hebben via subsidieregelingen en de actie *Groen er maar op los!* tientallen inwoners gestimuleerd om geveltuinen en andere groene initiatieven te realiseren.
- Op verschillende plekken in de stad hebben we containertuintjes geplaatst om zo de wijk aantrekkelijker te maken en te vergroenen.

Meer samenwerken aan meedoen voor iedereen

We willen dat iedereen in Oldenzaal mee kan doen. Daarom investeren we in welzijn, cultuur en ontmoeting. Met nieuwe regelingen, programma's en ontmoetingsplekken bouwen we aan verbinding en versterken we de samenwerking tussen inwoners en professionals.

- We hebben met de Week van de Ontmoeting veel inwoners, verenigingen, en vrijwilligers samengebracht, waarmee we het belang van samenleven en contact extra hebben benadrukt;
- We voeren samen met onze partners het gedachtegoed Positieve Gezondheid als basis in voor integraal werken en het terugdringen van indicaties waar mogelijk;
- We zetten ondersteuningsteams in bij de Windroos en in het praktijkonderwijs om preventief op te treden en ondersteuning directer beschikbaar te maken;
- We helpen jongeren hun geldstress te verminderen door de inzet van budgetcoaches van de Stadsbank, die hen begeleiden bij het op orde brengen van hun financiën en het voorkomen van nieuwe schulden;

- We hebben met het programma Huttenkloas jaar Oldenzaal verder op de kaart gezet – een breed scala aan activiteiten heeft geleid tot sterk verhoogde betrokkenheid van inwoners.

Trots en vertrouwen

De resultaten van de afgelopen periode laten zien dat we samen stap voor stap bouwen aan een Oldenzaal dat klaar is voor de toekomst. We zijn trots op wat is bereikt en kijken met vertrouwen vooruit.

Ontwikkeling begrotingssaldo 2025

In de voorjaarsnota 2025 meldden we een positieve prognose voor 2025 van €2,178 miljoen. Door diverse ontwikkelingen, zoals toegelicht in hoofdstuk Financiën, is dit vooruitzicht verbeterd. Het saldo van deze najaarsnota 2025 bedraagt €1,795 miljoen positief. We stellen voor om van het positieve begrotingssaldo na de Najaarsnota 2025 ad. €3,973 miljoen €2,557 miljoen toe te voegen aan de Algemene Reserve en €1,416 miljoen te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve Versterken Jeugd.

Leeswijzer

Deze leeswijzer maakt u wegwijs in deze najaarsnota 2025. De najaarsnota is onderdeel van de planning en control cyclus (P&C-cyclus) van de gemeente Oldenzaal.

In deze najaarsnota 2025:

1. Wordt uw raad onder andere voorgesteld om:

- a. de najaarsnota 2025 vast te stellen;
- b. in te stemmen met de daarin opgenomen financiële mutaties, inclusief de meerjarige effecten uit de septembercirculaire 2025, de bijbehorende kredietaanvragen, mutaties reserves en voorzieningen en budgetoverhevelingen;
- c. de voorgestelde budgetoverhevelingen 2025-2026, waarbij geen dekking uit een reserve is voorzien, toe te voegen aan de reserve "nog uit werkzaamheden", groot €1.283.000;
- d. het voordelige saldo 2025 van de najaarsnota 2025 ad. €3.973.000 als tussentijdse resultaatbestemming als volgt te verwerken:
 - €2.557.000 toe te voegen aan de Algemene Reserve;
 - €1.416.000 te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve Versterken Jeugd.

2. Wordt onder Financiën:

- a. het financieel totaaloverzicht gegeven op de (gewijzigde) programmabegroting 2025 (€1.795.000);

- b. een totaaloverzicht gegeven van de budgetoverhevelingen (€2.036.000);
- c. een totaaloverzicht gegeven voor het beschikbaar stellen van kredieten voor investeringsprojecten (€924.000).

3. Wordt per programma toegelicht:

- a. De voortgang van de realisatie van de ambities, doelen en maatregelen. De voortgang presenteren wij met het stoplichtenmodel waarbij de volgende uitgangspunten in acht worden genomen:

Groen - De maatregel is afgerond of loopt volgens planning. Toelichting: Nee

Oranje - Er is enige achterstand opgelopen, maar de maatregel zal nog dit jaar of begin volgende jaar worden afgerond. Toelichting: Ja

Rood - De maatregel heeft ernstige vertraging opgelopen of kan niet worden uitgevoerd. Toelichting: Ja

In deze najaarsnota 2025 zijn de maatregelen, die bij de voorjaarsnota 2025 als rood zijn aangegeven, niet opnieuw opgenomen. Hierover is reeds aan de raad gerapporteerd dat realisatie niet haalbaar is en welke achterliggende redenen daaraan ten grondslag lagen.

- b. De financiële bijstellingen op de begroting weergegeven met daarbij een toelichting per bijstelling;

- c. een verloopoverzicht van de exploitatie en reserves.

4. Wordt in de paragraaf Grondbeleid een toelichting gegeven van de actualisatie van de grondexploitatie;

Ambities en plannen versus capaciteit

In de uitvoering van onze ambities en plannen worden we steeds vaker geconfronteerd met een structureel tekort aan gekwalificeerd personeel. Dit tekort is het gevolg van meerdere factoren, waaronder ziekteverzuim, vergrijzing, concurrentie op de arbeidsmarkt en mismatch tussen de gevraagde en beschikbare kennis en vaardigheden.

Het tekort aan personeel leidt tot vertraging in het realiseren van voorgenomen ambities en maatregelen, waardoor de voortgang op sommige beleidsterreinen, volgens het stoplichtmodel, meerdere malen op oranje (er is enige achterstand opgelopen, maar de maatregel zal nog dit jaar of begin volgende jaar worden afgerond) gezet dient te worden bij deze najaarsnota 2025 en worden door de raad incidenteel beschikbaar gestelde budgetten veelvuldig overgeheveld naar het volgende begrotingsjaar.

We blijven ons onverminderd inzetten om deze krapte het hoofd te bieden om daarmee de ambities te kunnen realiseren.